

Vec C-175/09

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

proti

AXA UK plc

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)]

„Šiesta smernica o DPH – Oslobodenie – článok 13 B písm. d) bod 3 – Plnenia týkajúce sa platieb a prevodov – Vymáhanie pohľadávok – Platobné plány na poskytovanie zubnej starostlivosti – Služby výberu a spracovania platieb pre klientov poskytovateľa služieb“

Abstrakt rozsudku

Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Oslobodenia upravené v šiestej smernici – Bankové plnenia stanovené v článku 13 B písm. d) bode 3

[Smernica Rady 77/388, článok 13 B písm. d) bod 3]

Článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu sa má vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od dane z pridanej hodnoty uvedené v tomto ustanovení sa nevzťahuje na poskytovanie služieb, ktoré v podstate spočíva v tom, že banka tretej osoby je vyzvaná na prevod určitej sumy, ktorú táto osoba dlhuje klientovi poskytovateľa služieb, na účel poskytovateľa služieb prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“, v zaslaní výpisov prijatých súm klientovi, v kontaktovaní sa s tretími osobami, od ktorých poskytovateľ služieb neinkasoval platby, a napokon v zadaní príkazu banke poskytovateľa služieb previesť prijaté platby znížené o jeho odmenu na bankový účet klienta.

Na takúto službu sa totiž vzťahuje pojem „vymáhanie pohľadávok“ v zmysle článku 13 B písm. d) bodu 3 a je teda vylúčená z možných oslobodení, keďže jej cieľom je zabezpečiť klientom poskytovateľa služieb platby peňažných súm, ktoré im dlhujú tretie osoby, a teda smeruje k dosiahnutiu úhrady dlhov. Tým, že poskytovateľ služieb získal poverenie na vyberanie pohľadávok v prospech oprávnenej osoby, oslobodil svojich klientov od úloh, ktoré by bez jeho účasti museli ako veritelia vykonávať sami, pričom tieto úlohy spočívajú v požadovaní prevodu dlžných súm prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“.

(pozri body 28, 32, 33, 36 a výrok)

z 28. októbra 2010 (*)

„Šiesta smernica o DPH – Oslobodenie – ?lánok 13 B písm. d) bod 3 – Plnenia týkajúce sa platieb a prevodov – Vymáhanie poh?adávok – Platobné plány na poskytovanie zubnej starostlivosti – Služby výberu a spracovania platieb pre klientov poskytované?a služieb“

Vo veci C?175/09,

ktorej predmetom je návrh na za?atie prejudiciálneho konania pod?a ?lánku 234 ES, podaný rozhodnutím Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Spojené krá?ovstvo) z 8. apríla 2009 a doru?ený Súdnu dvoru 14. mája 2009, ktorý súvisí s konaním:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

proti

AXA UK plc,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis a T. von Danwitz (spravodajca),

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: N. Nan?ev, referent,

so zrete?om na písomnú ?as? konania a po pojednávaní z 3. júna 2010,

so zrete?om na pripomienky, ktoré predložili:

- AXA UK plc, v zastúpení: J. Peacock, QC, a M. Angiolini, barrister,
- vláda Spojeného krá?ovstva, v zastúpení: H. Walker, splnomocnená zástupky?a, za právnej pomoci R. Hill, barrister,
- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,
- grécka vláda, v zastúpení: S. Spiropoulos, I. Bakopoulos, G. Kanellopoulos a V. Karra, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupky?a, za právnej pomoci S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Lyal a M. Afonso, splnomocnení zástupcovia,

so zrete?om na rozhodnutie prijaté po vypo?utí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na za?atie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ?lánku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov ?lenských

štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23), ktorý stanovuje, že od dane z pridanej hodnoty (okrem len „DPH“) sú oslobodené plnenia, ktoré sa, okrem iného, týkajú platieb a prevodov.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (okrem len „Commissioners“) a AXA UK plc (okrem len „AXA“) vo veci zdaťovania DPH provízií prijatých spoločnosťou Denplan Ltd (okrem len „Denplan“) ako protiplnenie za poskytovanie služieb jej klientom, pričom podľa spoločnosti AXA by mali byť tieto provízie od DPH oslobodené.

Právny rámec

Právna úprava Únie

3 Podľa článku 2 bodu 1 šiestej smernice podlieha DPH „dodávka tovaru alebo služieb za úhradu [za protihodnotu – *neoficiálny preklad*] v rámci územia štátu zdaniteľnou osobou“.

4 Článok 13 šiestej smernice, nazvaný „Oslobodenia od dane na území štátu“, stanovuje:

„...“

B. Iné oslobodenia od dane

Bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia spoločenstva, platí, že členské štáty oslobodia od dane nasledujúce položky [plnenia – *neoficiálny preklad*] za podmienok, ktoré stanovia na účely zabezpečenia správnej a jednoznačnej aplikácie oslobodení od dane a na účely ochrany pred možnými daňovými únikmi, pred neplatením daní a pred ich zneužívaním:

...

d) nasledujúce plnenia:

...

3. plnenia vrátane sprostredkovania týkajúce sa vkladov a bežných útov, platieb, prevodov, dlhov, šekov a iných prevoditeľných dokumentov, ale nie inkasovania a skupovania dlhov [vymáhania pohľadávok – *neoficiálny preklad*],

...“

Vnútroštátna právna úprava

5 Oslobodenie od DPH podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice bolo prebraté v Spojenom kráľovstve skupinou 5 bodom 1 prílohy 9 zákona z roku 1994 o DPH (Value Added Tax Act 1994), ktorý stanovuje, že od DPH je oslobodená „platba, prevod alebo prijatie peňazí, akéhokoľvek cenného papiera predstavujúceho peniaze alebo akejkkoľvek poukážky či príkazu na zaplatenie peňazí, ako aj každé plnenie týkajúce sa peňazí alebo podobných cenných papierov“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

6 Spoločnosť AXA je predstaviteľkou skupiny podliehajúcej DPH, ktorej súčasťou je spoločnosť Denplan. Činnosť spoločnosti Denplan spočíva v poskytovaní rôznych služieb zubným lekárom s cieľom uľahčovať fungovanie ich zubárskych ordinácií, pričom najdôležitejšou službou je realizácia platobných plánov medzi zubnými lekármi a ich pacientmi. Podľa týchto platobných plánov zubní lekári poskytujú pacientom určitú úroveň dlhodobej zubnej starostlivosti zahŕňajúcej pravidelné kontroly alebo akékoľvek potrebné ošetrenie, alebo aj obe tieto služby, za úhradu

určitej pevne stanovenej mesažnej platby danými pacientmi.

7 Ak pacient požiadajú zubného lekára o služby spoločnosti Denplan, vyberie si platobný plán, podpíše so zubným lekárom zmluvu, ktorej podmienky sú stanovené v štandardnom formulári pripravenom spoločnosťou Denplan a ktorá zvyčajne stanovuje povinnosť pacienta uhrádzať mesažné platby spoločnosti Denplan vystupujúcej ako zástupca zubného lekára pri prijímaní platieb, ktoré mu pacient dlhuje. Zároveň pacient vyplní a podpíše štandardné „poverenie“ pre Denplan v rámci systému „príkaz na inkaso“ (Direct Debit) platného v Spojenom kráľovstve. „Príkaz na inkaso“ predstavuje trvalý príkaz klienta banky, teda pacienta, na základe ktorého uskutočňuje banka platby na žiadosť určitej tretej osoby, v tomto prípade spoločnosti Denplan. Vo formulári sú údaje o názve a adrese sídla pacientovej banky, ako aj o čísle jeho bankového účtu.

8 Po tom, ako je spoločnosti Denplan doručená kópia zmluvy a pacientom vyplnené poverenie „príkaz na inkaso“, Denplan zaznamená údaje o pacientovi, predovšetkým jeho meno a adresu bydliska, do svojho počítačového systému a postúpi údaje o poverení pacientovej banke prostredníctvom elektronického systému. Uvedené poverenie zostáva platné ako trvalý príkaz pacientovej banke, až kým jej pacient neoznámí, že toto poverenie odvoláva.

9 V daný deň každého mesiaca inkasuje Denplan platby, ktoré dlhujú pacienti zubným lekárom. Na tieto účely Denplan vytvorí pre každého pacienta elektronický súbor, ktorý použije na zaslanie údajov do Bankers' Automated Clearing System (automatický medzibankový platobný systém, ďalej len „BACS“), čo je automatický elektronický platobný systém vytvorený a prevádzkovaný spoločnosťou, ktorej členmi sú všetky banky v Spojenom kráľovstve. Informácie, ktoré Denplan zasiela do BACS, obsahujú číslo bankového účtu každého pacienta a sumu, ktorá má byť z tohto účtu inkasovaná. BACS potom postúpi tieto informácie do strediska spracovania platieb príslušnej banky.

10 Ak pacient neodvolal poverenie „príkaz na inkaso“, nezrušil svoj účet a zostatok na účte je dostatočný na vykonanie platby, banka uskutoční platbu z tohto účtu a oznámí to BACS. Následne BACS odošle príslušnú sumu banke spoločnosti Denplan, ktorá ju pripíše na jej účet. Týmto spôsobom dochádza k prevodu požadovanej sumy z bankového účtu pacienta na bankový účet spoločnosti Denplan. BACS posieľa spoločnosti Denplan správu o stave uskutočnených a neuskutočnených platieb. Denplan potom zasiela výpisy príslušným zubným lekárom a tiež sa kontaktuje s pacientmi, od ktorých neboli platby inkasované.

11 Denplan približne 10 dní po prijatí platieb na svoj bankový účet vyúčtuje každému zubnému lekárovi platby, ktoré boli poukázané z účtov jeho pacientov, pričom si z nich odpočíta určité dohodnuté zrážky. Na tento účel spoločnosť Denplan vystaví príkaz vlastnej banke na prevod sumy z jej účtu na účet príslušného zubného lekára vo výške celkovej sumy dlžnej tomuto lekárovi.

12 Jednu zo zrážok, ktoré Denplan uskutočňuje z každej platby prijatej v prospech zubného lekára, predstavuje provízia, ktorú Denplan fakturuje zubnému lekárovi. Táto zrážka zodpovedá určitému percentu z každej prijatej platby. Podľa rozhodnutia vnútroštátneho súdu jednou časťou provízie, o ktorú sú znížené sumy zaplatené pacientmi, je protiplnenie za služby výberu platieb poskytované spoločnosťou Denplan v prospech zubných lekárov, ktoré spoívajú v inkasovaní platieb z bankových účtov pacientov prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“ a v ich vyúčtovaní zubným lekárom. Predmetom sporu pred vnútroštátnym súdom je práve táto časť provízie z hľadiska DPH.

13 Rozhodnutím prijatým v júni 2006 úrad Commissioners zamietol sťažnosť spoločnosti AXA v súvislosti s nadmerným odpočtom DPH zaplatenej za zdaňovacie obdobia od marca 2002 do decembra 2004. Ďalším rozhodnutím zo septembra 2006 úrad Commissioners vyrubil DPH z

plnení uskutočnených v zdaŕovacích obdobiach od marca 2005 do marca 2006. Obe rozhodnutia vychádzali zo záveru, že provízie, ktoré fakturovala spoločnosť Denplan zubným lekárom, predstavovali protiplnenie za služby, ktoré podliehajú DPH.

14 V júli a októbri 2006 spoločnosť AXA podala proti týmto rozhodnutiam žalobu na VAT and Duties Tribunal v Londýne, ktorý rozhodol, že uvedené provízie majú byť oslobodené od DPH, pretože sú protiplnením za finančnú službu, na ktorú sa vzťahuje článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice. High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division, Revenue List) zamietol odvolanie úradu Commissioners proti tomuto rozsudku. Úrad Commissioners sa preto odvolal na Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

15 Podľa vnútroštátneho súdu je hlavnou otázkou, o ktorej má rozhodnúť, to, či sa oslobodenie od DPH stanovené v článku 13 B písm. d) bode 3 šiestej smernice, pokiaľ ide o „plnenia... týkajúce sa... platieb, prevodov“, vzťahuje na službu poskytovanú klientovi, konkrétne zubnému lekárovi, ktorý chce prijať platby od tretích osôb, konkrétne pacientov, spočívajúcu v inkasovaní platieb z bankových účtov týchto tretích osôb prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“ a vo vyúčtovaní všetkých prijatých platieb klientovi.

16 V tejto súvislosti vnútroštátny súd poukazuje na rozsudok z 5. júna 1997, SDC (C-2/95, Zb. s. I-3017), predovšetkým na jeho body 53 a 66, v ktorom Súdny dvor v súvislosti s „plnením týkajúcim sa prevodov“ rozhodol, že poskytnuté služby musia viesť k prevodu finančných prostriedkov a vyvolávať zmeny právnej a finančnej situácie.

17 Vzhľadom na to, že Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) dospel k záveru, že rozhodnutie vo veci samej závisí od výkladu práva Únie, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Aké sú charakteristické znaky oslobodenej služby, ktorá vedie k prevodu finančných prostriedkov a vyvoláva zmeny právnej a finančnej situácie? Najmä:

a) Vzťahuje sa oslobodenie od dane na služby, ktoré by inak nemuseli byť poskytnuté peňažnými ústavmi, ktoré i) odpisujú prostriedky z jedného účtu a ii) pripisujú tieto prostriedky na iný účet alebo iii) uskutočňujú určité sprostredkovanie medzi úkonmi i) a ii)?

b) Vzťahuje sa oslobodenie od dane na služby, ktoré nezahŕňajú plnenie úloh spočívajúcich v odpísaní prostriedkov z jedného účtu a pripísaní týchto prostriedkov na iný účet, ale ktoré v prípade, že dôjde k prevodu finančných prostriedkov, možno považovať za príčinu tohto prevodu?

2. Vzhľadom na [už citovaný] rozsudok SDC poskytuje obchodník (ktorý nie je banka) službu oslobodenú od dane podľa článku 13 [B písm. d) bodu 3 šiestej smernice], ak je súčasťou úloh, ktoré plní pre svojho klienta,

a) inkasovanie, spracovanie a ďalšia úhrada peňažných prostriedkov, ktoré klientovi dlhuje tretia osoba, najmä úlohy spočívajúce:

– v poskytnutí údajov banke tejto tretej osoby so žiadosťou o platbu z jej bankového účtu na bankový účet tohto obchodníka na základe trvalého príkazu vydaného touto treťou osobou príslušnej banke (na základe systému „príkaz na inkaso“) a potom, ak banka túto platbu uskutoční,

– vo vydaní príkazu vlastnej banke, aby previedla finančné prostriedky z jeho účtu na bankový účet klienta,

ale

b) ich sú?as?ou nie je i) odpísanie prostriedkov z jedného ú?tu; ii) pripísanie týchto prostriedkov na iný ú?et ?i iii) akéko?vek sprostredkovanie medzi úkonmi i) a ii)?

3. Líši sa odpove? na druhú otázku v prípade, že služba opísaná v uvedenej otázke je poskytovaná formou prenášania údajov do elektronického systému, ktorý potom automaticky komunikuje s príslušnou bankou, hoci takéto poskytnutie údajov nemusí vždy vies? k uskuto?neniu prevodu (napríklad preto, lebo tretia osoba zrušila svoj trvalý príkaz alebo zostatok na jej ú?te nie je dostato?ný)?“

O prejudiciálnych otázkach

18 Svojimi otázkami, ktoré je vhodné preskúma? spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa ?lánok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice má vyklada? v tom zmysle, že taká služba, o akú ide vo veci samej, podlieha DPH, alebo je od nej oslobodená.

19 Predmetná služba „výberu platieb“, ktorú Denplan poskytuje svojim klientom a ktorá bola opísaná najmä v druhej otázke pod písmenom a), spo?íva v inkasovaní, spracovaní a ?alšej úhrade pe?ažných prostriedkov, ktoré klientom spoločnosti Denplan, t. j. zubným lekárom, dlhujú tretie osoby, t. j. pacienti. Uvedená služba spo?íva predovšetkým v poskytnutí údajov banke tretej osoby so žiados?ou o platbu ur?itej sumy z bankového ú?tu tejto osoby na bankový ú?et poskytovate?a služieb na základe trvalého príkazu vydaného touto tre?ou osobou svojej banke, ako aj v následnom príkaze banke poskytovate?a služieb previes? finan?né prostriedky z jeho ú?tu na bankový ú?et klienta. Medzi?asom poskytovate? služieb zašle svojmu klientovi výpisy prijatých súm a kontaktuje sa s tretími osobami, od ktorých neboli požadované sumy inkasované.

20 Vzh?adom na to, že uvedená služba sa skladá z rôznych úkonov, po prvé treba ur?i?, či z h?adiska DPH, najmä pokia? ide o výklad ustanovenia uvedeného v položených otázkach, poskytuje Denplan svojim klientom viacero odlišných a samostatných plnení, ktoré treba posúdi? oddelene, alebo jedno komplexné plnenie zložené z viacerých zložiek (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 27. októbra 2005, Levob Verzekeringen a OV Bank, C?41/04, Zb. s. I?9433, body 18 a 20; z 21. februára 2008, Part Service, C?425/06, Zb. s. I?897, body 48 a 49, ako aj z 19. novembra 2009, Don Bosco Onroerend Goed, C?461/08, Zb. s. I?11079, bod 34).

21 Za ur?itých okolností viaceré formálne odlišné plnenia, ktoré môžu byť poskytnuté oddelene a tak vies? bu? k samostatnému zdaneniu, alebo k oslobodeniu od dane, sa totiž musia, ak nie sú nezávislé, považova? za jedno plnenie. Je to tak najmä v prípade, keď dve alebo viaceré plnenia alebo úkony poskytnuté zdanite?nou osobou zákazníkovi sú tak úzko spojené, že objektívne tvoria jedno neoddelite?né hospodárske plnenie, ktorého rozdelenie by bolo neprirodzené (pozri v tomto zmysle rozsudky Part Service, už citovaný, body 51 a 53; z 11. júna 2009, RLRE Tellmer Property, C?572/07, Zb. s. I?4983, body 18 a 19, ako aj Don Bosco Onroerend Goed, už citovaný, body 36 a 37).

22 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ak súbor plnení a úkonov tvorí jedno plnenie, potom je opodstatnené zoh?adni? všetky okolnosti, za ktorých sa vykonáva predmetné plnenie, s cie?om ur?i?, či ide o dve alebo viacero odlišných plnení, alebo o jedno plnenie (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky Levob Verzekeringen a OV Bank, už citovaný, bod 19; z 29. marca 2007, Aktiebolaget NN, C?111/05, Zb. s. I?2697, bod 21, ako aj Don Bosco Onroerend Goed, už citovaný, bod 38).

23 V súvislosti s plneniami, ako sú plnenia uvedené v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, treba

konštatovať, že úkony vykonané spoločnosťou Denplan, preskúmané na účely DPH, sú úzko spojené. Hospodárskym cieľom týchto úkonov je previesť každý mesiac zubnému lekárovi sumu, ktorú mu pacient dlhuje. Prevod dlžnej sumy na bankový účet poskytovateľa služieb je iba na úžitok jeho klienta, ak je táto suma, znížená o odmenu poskytovateľa, následne prevedená klientovi a ak poskytovateľ služieb vyúčtuje klientovi prijaté sumy. V dôsledku toho služba, o ktorú ide vo veci samej, musí byť z hľadiska DPH, za okolností opísaných vnútroštátnym súdom, považovaná za tvoriacu jedno plnenie.

24 Pokiaľ ide po druhé o otázku, či je služba ako vo veci samej oslobodená od DPH podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice, ktorý sa vzťahuje na plnenia týkajúce sa platieb a prevodov, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry oslobodenia upravené v uvedenom článku 13 predstavujú samostatné pojmy práva Spoločenstva, ktorých predmetom je zabrániť rozdielnostiam pri uplatňovaní režimu DPH v jednotlivých členských štátoch (pozri najmä rozsudky zo 4. mája 2006, *Abbey National*, C-169/04, Zb. s. I-4027, bod 38; z 19. apríla 2007, *Velvet & Steel Immobilien*, C-455/05, Zb. s. I-3225, bod 15; z 22. októbra 2009, *Swiss Re Germany Holding*, C-242/08, Zb. s. I-10099, bod 33, a z 10. júna 2010, *Future Health Technologies*, C-86/09, Zb. s. I-5215, bod 28).

25 Z judikatúry okrem toho vyplýva, že výrazy použité na označenie oslobodenia od dane uvedené v článku 13 šiestej smernice sa majú vykladať doslovne, keďže oslobodenie predstavuje výnimku zo všeobecnej zásady, podľa ktorej sa DPH zdaňuje každé dodanie tovaru a každé poskytnutie služieb, ktoré zdaniteľná osoba uskutoční za protihodnotu. Pri výklade týchto výrazov však treba dbať o to, aby predmetné oslobodenie nebolo zbavené svojho potrebného účinku (pozri v tomto zmysle rozsudky *Don Bosco Onroerend Goed*, už citovaný, bod 25 a citovanú judikatúru; *Future Health Technologies*, už citovaný, bod 30, ako aj z 30. septembra 2010, *EMI Group*, C-581/08, Zb. s. I-0000, bod 20).

26 Treba tiež uviesť, že plnenia oslobodené od dane podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice sú definované podľa povahy poskytovaných služieb, a nie podľa poskytovateľa alebo príjemcu služby (pozri rozsudky *SDC*, už citovaný, body 32 a 56; z 26. júna 2003, *MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring*, C-305/01, Zb. s. I-6729, bod 64, ako aj *Swiss Re Germany Holding*, už citovaný, bod 44 a citovanú judikatúru). Oslobodenie teda nepodlieha podmienke, že plnenia musí poskytnúť určitý podnik či právnická osoba, keďže predmetné plnenia spadajú do oblasti finančných plnení (pozri v tomto zmysle rozsudky *SDC*, už citovaný, bod 38; *Velvet & Steel Immobilien*, už citovaný, bod 22, ako aj *Swiss Re Germany Holding*, už citovaný, bod 46).

27 Napokon Súdny dvor v súvislosti s rôznymi oslobodeniami stanovenými v článku 13 B písm. d) šiestej smernice už rozhodol, že aby bolo možné dotknuté služby považovať za plnenia oslobodené od dane, musia tieto služby predstavovať z celkového pohľadu samostatný súbor, ktorého cieľom je splniť osobitné a základné funkcie služby opísanej v danom ustanovení [pozri v tomto zmysle rozsudky *SDC*, už citovaný, body 66 a 75, čo sa týka článku 13 B písm. d) bodov 3 a 5 šiestej smernice; z 13. decembra 2001, *CSC Financial Services*, C-235/00, Zb. s. I-10237, body 25 a 27, čo sa týka daného článku 13 B písm. d) bodu 5, ako aj *Abbey National*, už citovaný, bod 70, čo sa týka uvedeného článku 13 B písm. d) bodu 6].

28 Pokiaľ ide o službu vo veci samej, treba uviesť, že jej cieľom je zabezpečiť klientom spoločnosti Denplan, t. j. zubným lekárom, platby peňažných súm, ktoré im dlhujú ich pacienti. Spoločnosť Denplan je poverená inkasovaním týchto pohľadávok a zabezpečuje ich správu v prospech oprávnenej osoby, za čo jej je poskytnutá odmena. Táto služba teda v zásade predstavuje plnenie týkajúce sa platieb oslobodených podľa článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice, ak nejde o „vymáhanie pohľadávok“, čo je služba, ktorú uvedené ustanovenie *in fine* výslovne vylučuje z možných oslobodení.

29 Keďže v šiestej smernici nie je pojem „vymáhanie pohľadávok“ definovaný, článok 13 B písm. d) bod 3 *in fine* šiestej smernice treba vsadiť do jeho kontextu a vykladať ho v súlade so zmyslom dotknutého ustanovenia, ako aj všeobecnejšie v súlade so štruktúrou danej smernice (rozsudok MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, už citovaný, bod 70; pozri v tomto zmysle aj rozsudky z 13. júla 1989, Henriksen, 173/88, Zb. s. 2763, bod 11, a z 3. marca 1994, Tolsma, C-16/93, Zb. s. I-743, bod 10).

30 Zatiaľ čo oslobodenia od dane uvedené v článku 13 šiestej smernice treba ako výnimky zo všeobecného uplatňovania DPH vykladať doslovne, ako bolo pripomenuté v bode 25 tohto rozsudku, pojem „vymáhanie pohľadávok“ sa má ako výnimka z takého odchylného ustanovenia z uplatňovania DPH, ktorej účinkom je, že plnenia, na ktoré sa vzťahuje, podliehajú zdaneniu, čo je zásadným pravidlom predstavujúcim základ šiestej smernice, vykladať extenzívne (pozri rozsudok MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, už citovaný, body 72, 73 a 75, ako aj analogicky rozsudok z 15. januára 2002, Libéros/Komisia, C-171/00 P, Zb. s. I-451, bod 27).

31 Podľa judikatúry Súdneho dvora sa pojem „vymáhanie pohľadávok“ v zmysle článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice týka finančných plnení smerujúcich k získaniu platby peňažného dlhu (pozri rozsudok MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, už citovaný, bod 78).

32 Z tejto judikatúry vyplýva, že na službu, o ktorú ide vo veci samej, poskytovanú spoločnosťou Denplan zubným lekárom, sa vzťahuje pojem „vymáhanie pohľadávok“ v zmysle článku 13 B písm. d) bodu 3 šiestej smernice.

33 Cieľom tejto služby je totiž zabezpečiť klientom spoločnosti Denplan, t. j. zubným lekárom, platby peňažných súm, ktoré im dlhujú ich pacienti. Uvedená služba teda smeruje k dosiahnutiu úhrady dlhov. Tým, že spoločnosť Denplan získala poverenie na vyberanie pohľadávok v prospech oprávnenej osoby, oslobodila svojich klientov od úloh, ktoré by bez jej účasti museli ako veritelia vykonávať sami, pričom tieto úlohy spočívajú v požadovaní prevodu dlžných súm prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“.

34 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, je irelevantné, že uvedená služba sa poskytuje v deň splatnosti predmetných dlhov. Znenie článku 13 B písm. d) bodu 3 *in fine* šiestej smernice sa vzťahuje na vymáhanie pohľadávok akejkoľvek povahy, bez toho, aby sa jeho pôsobnosť obmedzovala na dlhy, ktoré neboli zaplatené ku dňu splatnosti. Navyše faktoring, na ktorého všetky podoby sa vzťahuje pojem „vymáhanie pohľadávok“ (pozri rozsudok MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, už citovaný, bod 77), sa neobmedzuje iba na tie dlhy, v ktorých je dlžník už v omeškaní. Jeho predmetom môžu byť aj pohľadávky, ktoré nie sú ešte splatné a budú zaplatené ku dňu splatnosti.

35 Okrem toho, vzhľadom na výklad výnimky z odchýlky z uplatňovania DPH, ktorý podáva judikatúra citovaná v bodoch 30 a 31 tohto rozsudku, na kvalifikáciu predmetnej služby vo veci samej ako „vymáhanie pohľadávok“ nemá vplyv ani to, že daná služba nepredpokladá použitie donucovacích opatrení s cieľom dosiahnuť skutočné zaplatenie predmetných dlhov.

36 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od DPH uvedené v tomto ustanovení sa nevzťahuje na poskytovanie služieb, ktoré v podstate spočíva v tom, že banka tretej osoby je vyzvaná na prevod určitej sumy, ktorú táto osoba dlhuje klientovi poskytovateľa služieb, na účet poskytovateľa služieb prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“, v zaslaní výpisov prijatých súm klientovi, v kontaktovaní sa s tretími osobami, od ktorých poskytovateľ služieb neinkasoval platby, a napokon v zadaní príkazu banke poskytovateľa služieb previesť prijaté platby znížené o jeho odmenu na bankový účet klienta.

O trovách

37 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia sa má vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od dane z pridanej hodnoty uvedené v tomto ustanovení sa nevzťahuje na poskytovanie služieb, ktoré v podstate spočíva v tom, že banka tretej osoby je vyzvaná na prevod určitej sumy, ktorú táto osoba dlhuje klientovi poskytovateľa služieb, na účet poskytovateľa služieb prostredníctvom systému „príkaz na inkaso“, v zaslaní výpisov prijatých súm klientovi, v kontaktovaní sa s tretími osobami, od ktorých poskytovateľ služieb neinkasoval platby, a napokon v zadaní príkazu banke poskytovateľa služieb previesť prijaté platby znížené o jeho odmenu na bankový účet klienta.

Podpisy

* Jazyk konania: angličtina.